

REŠITVE 2. DOMAČE NALOGE - KEMIJA

predmet: MATEMATIKA 1

asist. Andreja Drobnič Vidic

ZAPOREDJA

Matematika lahko odkrije zaporedje celo v kaosu.

S. Stein

1.
  - $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{2n + 3\sqrt{n}}{n(\sqrt{n} - 2)} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\frac{2}{\sqrt{n}} + \frac{3}{n}}{1 - \frac{2}{\sqrt{n}}} = \frac{0}{1} = 0$
  - $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\sqrt[3]{n} + n}{\sqrt[3]{n^4 - 1}} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\frac{1}{n} + \frac{1}{\sqrt[3]{n}}}{\sqrt[3]{1 - \frac{1}{n^4}}} = \frac{0}{1} = 0$
  - $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{2^{n+1} + 2 \cdot 3^{n-1}}{4 - 3^n} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{2 \cdot (\frac{2}{3})^n + 2 \cdot 3^{-1}}{4 \cdot (\frac{1}{3})^n - 1} = \frac{2/3}{-1} = -\frac{2}{3}$
  - $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{3e^n + 2}{2e^{n+1} + 3} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{3 + 2 \cdot (\frac{1}{e})^n}{2e + 3 \cdot (\frac{1}{e})^n} = \frac{3}{2e}$
  - $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{2}{2n - \sqrt{4n^2 - 2}} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{2 \cdot (n + \sqrt{4n^2 - 2})}{4n^2 - (4n^2 - 2)} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{2n + 2\sqrt{4n^2 - 2}}{2} = \infty$
 Realna limita ne obstaja, izraz gre proti neskončnosti.
  - $\lim_{n \rightarrow \infty} (\sqrt{n^2 + n} - n) = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{(\sqrt{n^2 + n} - n)(\sqrt{n^2 + n} + n)}{\sqrt{n^2 + n} + n} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n}{\sqrt{n^2 + n} + n} = \frac{1}{2}$
  - $\lim_{n \rightarrow \infty} \left(1 + \frac{2}{n-1}\right)^{2n} = \lim_{n \rightarrow \infty} \left(1 + \frac{1}{\frac{n-1}{2}}\right)^{\frac{n-1}{2} \cdot \frac{4n}{n-1}} = e^4$
  - $\lim_{n \rightarrow \infty} \left(\frac{3(n^2 + 1)}{3n^2 + 1}\right)^n = \lim_{n \rightarrow \infty} \left(1 + \frac{1}{\frac{3n^2 + 1}{2}}\right)^{\frac{3n^2 + 1}{2} \cdot \frac{2n^2}{3n^2 + 1}} = e^{\frac{2}{3}}$
2. a) Členi zaporedja $a_n = \frac{n+2}{2n-3}$ so po vrsti

$$a_1 = -3, \quad a_2 = 4, \quad a_3 = \frac{5}{3}, \quad a_4 = \frac{6}{5}, \dots$$

Od tod razberemo, da zaporedje ni niti padajoče (saj je $a_1 < a_2$) niti naraščajoče (saj je $a_2 > a_3$), tj. ni monotono.

- b) Prvi člen $a_1 = -3$, je natančna spodnja meja, saj takoj pokažemo, da velja $-3 \leq a_n$ za vsak naravni n . Če pa bi mejo poljubno malo povečali, bi 1. člen zaporedja postal manjši od nje, kar ni mogoče. Podobno pokažemo, da je število 4 natančna zgornja meja zaporedja.

- c) Ne.

3. a) Zaporedje je padajoče (in torej monotono).
b) Da.
c) Natanko 12 členov je zunaj podane okolice limite.
4. a) Ne.
b) Da.
c) Da.
5. • $\inf\{a_n\} = -2$, $\sup\{a_n\} = 1$, zaporedje ni monotono (je alternirajoče), nima limite (ima stekališči -1 in 1).
• $\inf\{a_n\} = 0$, $\sup\{a_n\} = \frac{3}{2}$, zaporedje ni monotono, $\lim_{n \rightarrow \infty} \left(\frac{(-1)^n}{n} + 1 \right) = 1$.
• $\inf\{a_n\} = -1$, $\sup\{a_n\} = 1$, ni monotono, nima limite, stekališča so $0, 1, -1$.
6. a) Zaporedje je padajoče (torej monotono).
b) 1998.
c) $\inf\{a_n\} = -\frac{1}{2}$, $\sup\{a_n\} = \frac{3}{10}$.
7. $\lim_{n \rightarrow \infty} a_n = \lim_{n \rightarrow \infty} 2 \cdot \left(1 - \left(\frac{1}{2}\right)^n\right) = 2$, zunaj ϵ -ske okolice je 7 členov.
8. $a_n = \frac{a_1(1 - q^n)}{1 - q}$; vsota vrste je $\frac{a_1}{1 - q}$, $|q| < 1$.
9. Iz Wikipedije lahko preberemo, da je razpadni čas v jedrski fiziki čas, v katerem pade število atomskih jeder, ki radioaktivno razpadajo, na $1/e$ začetne vrednosti, pri čemer je e osnova naravnega logaritma. Razpolovni čas je v jedrski fiziki čas, v katerem pade število atomskih jeder, ki radioaktivno razpadajo, na eno polovico začetne vrednosti. Izpeljimo rešitev za razpolovni čas, ker so zapisi enostavnejši.

Poglejmo najprej, kako razpada 1. tableta antibiotika:

1. V času $t = 0$ ure imamo 250 mg tablete antibiotika.
  2. Po $t = 2,5$ ure imamo $0,5 \cdot 250$ mg tablete antibiotika.
  3. Po $t = 5$ ur le še $0,5 \cdot 0,5 \cdot 250$ mg tablete antibiotika in tako naprej.
- V terapiji imamo skupno $t = 27 \cdot \frac{6}{2,5}$ razpadov (približno 65 razpadov), zato od prve tablete na koncu ostane

$$Q_1 = 250 \cdot (0,5)^{27 \cdot \frac{6}{2,5}} \text{ mg.}$$

Druge tablete imajo zaporedoma manj razpadov. Zapišemo po vrsti

$$Q_2 = 250 \cdot (0,5)^{26 \cdot \frac{6}{2,5}}, \quad Q_3 = 250 \cdot (0,5)^{25 \cdot \frac{6}{2,5}}, \quad Q_4 = 250 \cdot (0,5)^{23 \cdot \frac{6}{2,5}}, \dots,$$

---

in zadnja $Q_{28} = 250 \cdot (0.5)^0$. Cilj je sešteti končno geometrijsko vrsto.

$$\begin{aligned} Q_1 + Q_2 + \dots + Q_{28} &= 250 \cdot (((0.5)^{\frac{6}{2.5}})^{27} + ((0.5)^{\frac{6}{2.5}})^{26} + \dots + ((0.5)^{\frac{6}{2.5}})^0) = \\ &= \frac{1 - ((0.5)^{\frac{6}{2.5}})^{28}}{1 - (0.5)^{\frac{6}{2.5}}} \\ &= 308 \text{ mg.} \end{aligned}$$

Po terapiji je v telesu 308 mg antibiotika. Opazimo, da se masa bistveno ne spremeni z daljšanjem terapije. (Kasneje v študijskem letu lahko z znanjem diferencialnih enačb izpeljemo bolj znano splošno formulo.)

10. a) da
b) da
c) da
d) da